



WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, dnia 21 marca 2024 r.

K-1.431.1.28.2023.6.MF

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

| | |
|---|---|
| Przedmiot kontroli | Prawidłowość realizacji zadań własnych organizatorów w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej dofinansowanych przez dopłatę do ceny usługi ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, w tym prawidłowość wyliczenia dopłaty w 2022 r. |
| Nazwa i adres organu kontrolującego | Wojewoda Zachodniopomorski ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin |
| Nazwa i adres jednostki kontrolowanej | Gmina Pyrzyce Plac Ratuszowy 1, 74-200 Pyrzyce |
| Osoba pełniąca funkcję kierownika jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli | Pani Marzena Podzińska - Burmistrz Pyrzyc |
| Okres objęty kontrolą | 2022 r. |
| Kontrolujący | – Magdalena Frymus – inspektor wojewódzki (kierownik zespołu kontrolnego), – Katarzyna Karczyńska – starszy inspektor, z Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie. |
| Nr upoważnienia | 87/23 z dnia 8 września 2023 r. |
| Podstawy prawne do przeprowadzenia kontroli | Art. 18 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 2464). |
| Kryteria prowadzenia kontroli | Legalność, gospodarność, rzetelność i celowość. |
| Rodzaj kontroli | Planowa, tryb zwykły. |
| Termin kontroli | 11-15 września 2023 r. |

| | |
|---|---|
| <p>Podstawa prawna</p> | <ol style="list-style-type: none"> 1) Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224). 2) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.). 3) Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2021 r. poz. 217 ze zm., Dz.U. 2023 r. poz. 120). 4) Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 289 ze zm.). 5) Ustawa z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz.U. z 2021 r. poz. 717 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 2464), dalej: ustawa frpa. 6) Ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1371, Dz.U. z 2022 r. poz. 1343), dalej: ustawa ptz. 7) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie wniosków o objęcie w danym roku budżetowym dopłatą z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz.U. z 2021 r. poz. 582), dalej: rozporządzenie w sprawie wniosków o objęcie dopłatą. 8) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 513). |
| <p>Osoba udzielająca wyjaśnień w trakcie kontroli</p> | <ol style="list-style-type: none"> 1. Pani Marzena Podzińska – Burmistrz Pyrzyc. 2. Pan Paweł Chyt – Zastępca Burmistrza Pyrzyc. 3. Pani Danuta Bartków – Skarbnik Gminy, Główny Księgowy Budżetu. 4. Pani Ewelina Rynkiewicz – Zastępca Kierownika Wydziału Edukacji, Kultury, Sportu i Zdrowia. |
| <p style="text-align: center;">USTALENIA KONTROLI</p> <p><i>Zgodnie z art. 1 oraz art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, środki Funduszu służą realizacji zadań własnych organizatorów dotyczących zapewnienia funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego w zakresie przewozów o charakterze użyteczności publicznej przez dopłatę do ceny usługi za wyjątkiem komunikacji miejskiej.</i></p> | |

1. Udzielenie dopłaty ze środków Funduszu

W 2022 r. dopłata ze środków Funduszu wynosiła nie więcej niż 3,00 zł za wozokilometr (wkm) przewozu o charakterze użyteczności publicznej (art. 30a ustawy frpa).

Gmina Pyrzyce (dalej: Gmina, Organizator, Jednostka) złożyła do Wojewody Zachodniopomorskiego dwa wnioski o objęcie dopłatą ze środków Funduszu na 2022 r. Termin na złożenie wniosków określono od 1 do 15 grudnia 2021 r. (I nabór) oraz od 9 do 21 czerwca 2022 r. (II nabór).

1.1. Wniosek o objęcie dopłatą

Dopłacie ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (dalej: Fundusz), zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy frpa, podlegają linie komunikacyjne niefunkcjonujące co najmniej 3 miesiące przed dniem wejścia w życie ustawy, tj. 18 lipca 2019 r. oraz linie, na które umowa o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego zostanie zawarta po jej wejściu w życie.

Z ustaleń kontrolujących wynika, że linie komunikacyjne objęte wnioskami o dopłatę w I i II naborze zostały utworzone w Gminie na mocy Uchwały nr XLIV/335/21 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 23 grudnia 2021 r. (I nabór) i Uchwały nr L/398/22 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 23 czerwca 2022 r. (II nabór), a umowy o świadczenie usług zostały zawarte odpowiednio w dniu 31 grudnia 2021 r. oraz 29 sierpnia 2022 r.

Dodatkowo na podstawie informacji przekazanych przez Jednostkę ustalono, że linie komunikacyjne zgłoszone do dofinansowania ze środków Funduszu powstały „(...) w wyniku dodania miejscowości Krzemlin, kolejności linii oraz zmian godzin w rozkładach jazdy”. W ten sposób zostały spełnione zapisy ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 41, 73, 75-79, 119, 121-128)

W związku z organizacją przez Wojewodę Zachodniopomorskiego naborów na 2022 r., Gmina Pyrzyce złożyła dwa wnioski o objęcie dopłatą w wyznaczonych przez wojewodę terminach, tj. w przypadku:

- **I naboru** wniosek o objęcie dopłatą został złożony ePUAP-em w dniu 15 grudnia 2021 r.,
- **II naboru** wniosek o objęcie dopłatą został złożony ePUAP-em w dniu 21 czerwca 2022 r.

Wniosek o objęcie dopłatą w ramach I naboru

Ze względu na błędy w kalkulacji stanowiącej załącznik do wniosku w zakresie deficytu, Wydział Infrastruktury, Rolnictwa i Rozwoju Regionalnego ZUW (dalej: IR ZUW) w dniu 21 grudnia 2021 r. wezwał Jednostkę do dokonania korekty przedmiotowej kalkulacji i przekazanie jej do IR ZUW w terminie do dnia 22 grudnia 2021 r. Korekta kalkulacji została przekazana w wyznaczonym terminie. Na podstawie przedłożonej dokumentacji dokonano oceny wniosku i objęto dopłatą ze środków Funduszu.

Wnioskiem objęto 2 linie komunikacyjne o łącznej wielkości pracy eksploatacyjnej 28 875,00 wozokilometrów w okresie obowiązywania umowy. Przyjęto, że linie komunikacyjne będą

funkcjonować w dni robocze, w okresie od dnia 3 stycznia 2022 r. do dnia 30 czerwca 2022 r., tj. przez 125 dni roboczych.

Z załączonej dokumentacji wynika, że maksymalną kwotę dopłaty ustalono w kwocie **86 625,00 zł**. Szczegóły dotyczące linii, na które złożono wniosek o objęcie dopłatą ujęto w tabeli.

| <i>Linia komunikacyjna</i> | <i>Liczba dni pracy w roku</i> | <i>Planowana wielkość pracy eksploatacyjnej w wozokilometrach</i> | <i>Planowana kwota deficytu linii (w zł)</i> | <i>Wnioskowana kwota dopłaty (w zł)</i> |
|-----------------------------------|--------------------------------|---|--|---|
| <i>1.</i> | <i>2.</i> | <i>3.</i> | <i>4.</i> | <i>5.(3x3,00 zł*)</i> |
| Nr 1 Pyrzyce-Pstrowice-Pyrzyce | 125 | 11 625 | 46 500 | 34 875 |
| Nr 2 Pyrzyce-Stróżewo-Pyrzyce | 125 | 17 250 | 69 000 | 51 750 |
| RAZEM | | 28 875 | 115 500 | 86 625 |

*Obowiązująca kwota dopłaty w momencie złożenia wniosku wynosiła nie więcej niż 3,00 zł do wozokilometra przewozu o charakterze użyteczności publicznej.

(dowód: akta kontroli str. 50-71)

Wniosek o objęcie dopłatą w ramach II naboru

Ze względu na błędy i braki we wniosku oraz błędy w załączonej kalkulacji planowanej pracy eksploatacyjnej dla linii komunikacyjnej, IR ZUW w dniu 23 czerwca 2022 r. zwrócił się do Jednostki z prośbą o dokonanie korekty dokumentów i przekazanie ich do IR ZUW w terminie do dnia 24 czerwca 2022 r. Korekta wniosku i kalkulacji została przekazana w wyznaczonym terminie. Na podstawie poprawionej dokumentacji dokonano oceny wniosku i objęto dopłatą ze środków Funduszu.

Wnioskiem objęto 2 linie komunikacyjne o łącznej wielkości pracy eksploatacyjnej 19 542,00 wozokilometrów w okresie obowiązywania umowy. Przyjęto, że linia komunikacyjna:

- nr 1 funkcjonować będzie w dni robocze w okresie od dnia 1 września 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r., tj. przez 84 dni oraz w dniu 11 listopada 2022 r., łącznie 85 dni,
- nr 2 funkcjonować będzie w dni robocze, w okresie od dnia 1 września 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r., tj. przez 84 dni robocze.

Z załączonej dokumentacji wynika, że maksymalną kwotę dopłaty ustalono w kwocie **58 626,00 zł**. Szczegóły dotyczące linii, na które złożono wniosek o objęcie dopłatą ujęto w tabeli.

| <i>Linia komunikacyjna</i> | <i>Liczba dni pracy w roku</i> | <i>Planowana wielkość pracy eksploatacyjnej w wozokilometrach</i> | <i>Planowana kwota deficytu linii (w zł)</i> | <i>Wnioskowana kwota dopłaty (w zł)</i> |
|--|--------------------------------|---|--|---|
| <i>1.</i> | <i>2.</i> | <i>3.</i> | <i>4.</i> | <i>5.(3x3,00 zł*)</i> |
| Nr 1 Pyrzyce-Giżyn-Stróżewo-Pyrzyce | 85 | 11 730 | 50 892,00 | 35 190,00 |
| Nr 2 Pyrzyce-Pstrowice-Nowielin-Pyrzyce | 84 | 7 812 | 33 621,00 | 23 436,00 |
| RAZEM | | 19 542 | 84 513,00 | 58 626,00 |

*Obowiązująca kwota dopłaty w momencie złożenia wniosku wynosiła nie więcej niż 3,00 zł do wozokilometra przewozu o charakterze użyteczności publicznej.

W wyniku analizy dokumentów dotyczących linii komunikacyjnych zgłoszonych do dofinansowania ze środków Funduszu w ramach II naboru kontrolujący stwierdzili, że w Uchwale Nr L/398/22 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 23 czerwca 2022 r. i Uchwale Nr L/399/22 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 23 czerwca 2022 r. przebieg linii komunikacyjnej nr 1 (Pyrzyce-Obromino-Pstrowice-Mielęcín-Krzemlin-Mielęcín-Nowielin-Pyrzyce-Brzesko) nie pokrywa się z przebiegiem linii wskazanym przez Gminę we wniosku o objęcie dopłatą, załącznikiem do umowy z wojewodą, rozkładem jazdy (w wymienionych dokumentach jest to linia nr 2) oraz umowie z przewoźnikiem (linia nr 1). W obu Uchwałach przystankiem końcowym jest Brzesko, a nie jak wskazują pozostałe dokumenty miejscowość Pyrzyce. Gmina poproszona o wyjaśnienie przyczyny powyższego poinformowała „*Przebieg linii komunikacyjnej nr 1 (...) jest zgodny ze złożonym wnioskiem o dopłatę oraz załącznikami do wniosku natomiast w obu uchwałach (...) nastąpił błąd pisarski polegający na nie wykreśleniu Brzeska oraz zamianie numeracji linii komunikacyjnej*”. W związku z tym, że powstała pomyłka nie miała wpływu na realizację zadania, a pozostała dokumentacja przedstawiała prawidłowy przebieg linii komunikacyjnej, kontrolujący udzielone wyjaśnienie przyjęli.

(dowód: akta kontroli str. 41, 93-120, 123, 133)

Kontrolujący stwierdzili, że załączone do wniosków kalkulacje potwierdzają dane zawarte we wniosku w zakresie:

- liczby linii,
- łącznej długości poszczególnych linii,
- planowanej łącznej pracy eksploatacyjnej,
- planowanej łącznej kwoty deficytu.

Ponadto ustalono, że dane wykazane we wnioskach o objęcie dopłatą w zakresie kwoty planowanego deficytu i dopłaty:

- zapewniają finansowanie ze środków własnych Organizatora części ceny usługi nie mniejsze niż 10%,
- nie przekraczają maksymalnej kwoty dopłaty do 1 wozokilometra, tj. 3,00 zł.

W związku z powyższym ustalono, że dane w zakresie długości linii komunikacyjnych, planowanej wielkości pracy eksploatacyjnej, liczby zatrzymań autobusu na przystankach komunikacyjnych oraz wyliczenia planowanej kwoty dopłaty znajdują odzwierciedlenie w dokumentacji przekazanej przez Gminę do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie (dalej: ZUW).

Ponadto stwierdzono, że linie komunikacyjne objęte dopłatą przebiegały w całości po terenie Gminy Pyrzyce.

(dowód: akta kontroli str. 50-71, 93-118)

1.2. Umowa o dopłatę ze środków Funduszu

Wojewoda Zachodniopomorski zawarł z Gminą Pyrzyce dwie umowy na dofinansowanie w 2022 r. ze środków Funduszu zadań własnych organizatorów w zakresie przewozów autobusowych

o charakterze użyteczności publicznej. W dniu 31 grudnia 2021 r. została zawarta umowa nr 33/IR/FRPA/2022 (I nabór), a w dniu 12 sierpnia 2022 r. umowa nr 54/IR/FRPA/2022 (II nabór). Zgodnie z umowami maksymalna kwota dopłaty została ustalona w wysokości:

- I nabór - **86 625,00 zł** z przeznaczeniem na uruchomienie 2 linii komunikacyjnych o łącznej wielkości pracy eksploatacyjnej wynoszącej **28 875,00 wkm**,
- II nabór - **58 626,00 zł** z przeznaczeniem na uruchomienie 2 linii komunikacyjnych o łącznej wielkości pracy eksploatacyjnej wynoszącej **19 542,00 wkm**.

Kontrolujący stwierdzili, że zawarte umowy są tożsame ze złożonymi przez Jednostkę wnioskami o objęcie dopłatą w zakresie dni pracy, częstotliwości kursów, pracy eksploatacyjnej i kwoty dopłaty.
(dowód: akta kontroli str. 52, 80-87, 117, 129-137)

1.3. Umowa o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego

Uchwałą nr XLIV/336/21 z dnia 23 grudnia 2021 r. i Uchwałą nr L/399/22 z dnia 23 czerwca 2022 r. Rada Miejska w Pyrzycach, w związku z § 2 ust. 1 umów z wojewodą, wyraziła zgodę na zawarcie umów o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego z Operatorem.

Wyboru Operatora dokonano poprzez bezpośrednie zawarcie umowy o świadczenie usług.

Gmina Pyrzyce realizację zadania powierzyła jednemu Operatorowi, z którym w dniu 31 grudnia 2021 r. zawarła Umowę nr EKSiZ 87/2021 o świadczenie usług w zakresie transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej na 2 linie komunikacyjne zgłoszone w I naborze oraz w dniu 29 sierpnia 2022 r. podpisała Umowę nr EKSiZ 62/2022 na 2 linie komunikacyjne objęte dofinansowaniem z Funduszu w ramach II naboru. Obie umowy zawarto po wejściu w życie ustawy frpa.

Okres obowiązywania obu umów z Operatorem zawiera się w okresie, na który zawarto umowy o dopłatę z wojewodą.

Kontrolujący dokonali analizy umów zawartych przez Gminę z Operatorem pod względem ich zgodności z wymogami określonymi w art. 25 ustawy ptz. W jej wyniku stwierdzono, że przepisy ww. artykułu znajdują odzwierciedlenie w treści umów zawartych z przewoźnikiem.

(dowód: akta kontroli str. 74-79, 88-92, 120-128, 138-141)

2. Przekazywanie dopłaty i realizacja zadania

W związku z objęciem dopłatą tylko 2 linii komunikacyjnych w każdym naborze weryfikacją objęto całą dokumentację zadania dotyczącą tych linii w zakresie funkcjonowania oraz rozliczenia dopłaty w każdym okresie rozliczeniowym 2022 r.

2.1. Wnioski o dopłatę

Realizacją zadania Gminy zajmuje się Wydział Edukacji, Kultury, Sportu i Zdrowia w Urzędzie Miejskim w Pyrzycach. Gmina jako organizator publicznego transportu zbiorowego, zgodnie

z § 3 ust. 1 umów o dopłatę nr 33/IR/FRPA/2022 oraz 54/IR/FRPA/2022 złożyła do wojewody następujące wnioski o dopłatę w ramach ustawy o Funduszu:

w ramach I naboru:

- za I kwartał – w dniu 29 marca 2022 r. (korekta wniosku – 1 kwietnia 2022 r., przekazanie brakujących dokumentów i wyjaśnień – 7 kwietnia 2022 r.),
- za II kwartał – w dniu 30 czerwca 2022 r.,

w ramach II naboru:

- za III kwartał – w dniu 30 września 2022 r.,
- za IV kwartał – w dniu 30 listopada 2022 r.

Wnioski zostały złożone w terminach ustalonych w umowach z wojewodą, a korekty i brakująca dokumentacja zgodnie z terminem ustalonym w e-mailach przesłanych przez pracownika wydziału merytorycznego ZUW.

Wnioskami o dopłatę objęto 2 linie komunikacyjne w ramach I i II naboru, wykazane w umowach o dopłatę, na trasach:

I nabór:

Linia nr 1: Pyrzyce – Obromino – Pstrowice – Mielęcín – Krzemlin – Mielęcín – Nowielin – Pyrzyce.

Linia nr 2: Pyrzyce – Żabów – Nieborowo – Ryszewko – Młyny – Giżyn – Turze – Stróżewo – Ryszewo – Brzezin – Pyrzyce.

II nabór:

Linia nr 1: Pyrzyce ul. Kilińskiego – Żabów – Nieborowo – Młyny – Giżyn – Turze – Stróżewo – Ryszewo – Brzezin – Pyrzyce (Liceum) – Pyrzyce (Technikum) – Pyrzyce ul. Kilińskiego.

Linia nr 2: Pyrzyce ul. Kilińskiego – Pyrzyce (Liceum) – Pyrzyce (Technikum) – Nowielin – Mielęcín – Krzemlin – Mielęcín ul. Zagórska – Pstrowice – Obromino – Pyrzyce ul. Czerwonomłyńska – Pyrzyce ul. Kilińskiego.

Gmina w 2022 r. na podstawie wniosków otrzymała dopłatę w wysokości **145 251,00 zł (86 625,00 zł w ramach I naboru i 58 626,00 zł w ramach II naboru)**. Wyliczona kwota dopłaty była taka sama jak we wnioskach o objęcie dopłatą i w umowach z wojewodą oraz nie przekraczała maksymalnej kwoty wynikającej z wykazywanej pracy eksploatacyjnej lub kwoty deficytu. Dane przedstawiono w tabeli.

| <i>Linia komunikacyjna / okres rozliczeniowy</i> | <i>Łączna wielkość pracy eksploatacyjnej w wozokilometrach</i> | <i>Łączna kwota deficytu linii komunikacyjnej</i> | <i>Wnioskowana kwota dopłaty</i> | <i>Przekazana kwota dopłaty</i> |
|--|--|---|--------------------------------------|-------------------------------------|
| <i>Umowa o dopłatę nr 33/IR/FRPA/2022</i> | | | | |
| Linia nr 1 | 11 625 | 46 686,00 zł | 34 875,00 zł | 34 875,00 zł |
| I kwartał | 5 859 | 23 436,00 zł | 17 577,00 zł | 17 577,00 zł |
| II kwartał | 5 766 | 23 250,00 zł | 17 298,00 zł | 17 298,00 zł |
| Linia nr 2 | 17 250 | 69 276,00 zł | 51 750,00 zł | 51 750,00 zł |
| I kwartał | 8 694 | 34 776,00 zł | 26 082,00 zł | 26 082,00 zł |
| II kwartał | 8 556 | 34 500,00 zł | 25 668,00 zł | 25 668,00 zł |
| Razem | 28 875 | 115 962,00 zł | 86 625,00 zł | 86 625,00 zł |

| <i>Umowa o dopłatę nr 54/IR/FRPA/2022</i> | | | | |
|---|---------------|----------------------|----------------------|----------------------|
| Linia nr 1 | 11 730 | 50 892,00 zł | 35 190,00 zł | 35 190,00 zł |
| III kwartał | 3 036 | 13 172,00 zł | 9 108,00 zł | 9 108,00 zł |
| IV kwartał | 8 694 | 37 720,00 zł | 26 082,00 zł | 26 082,00 zł |
| Linia nr 2 | 7 812 | 33 621,00 zł | 23 436,00 zł | 23 436,00 zł |
| III kwartał | 2 046 | 8 806,00 zł | 6 138,00 zł | 6 138,00 zł |
| IV kwartał | 5 766 | 24 815,00 zł | 17 298,00 zł | 17 298,00 zł |
| Razem | 19 542 | 84 513,00 zł | 58 626,00 zł | 58 626,00 zł |
| ŁĄCZNIE I i II nabór | 48 417 | 200 475,00 zł | 145 251,00 zł | 145 251,00 zł |

(dowód: akta kontroli str. 52, 84, 117, 133, 142-180, 188-196, 407-408)

Kontrolujący stwierdzili, że do wniosków o dopłatę za I, II, III i IV kwartał 2022 r. Jednostka załączyła kalkulacje potwierdzające wykazane w nich dane (§ 3 ust. 3 umowy z wojewodą) w zakresie: kosztu poszczególnych linii, zakładanych przychodów, wyliczenia deficytu, planowanego udziału własnego.

Dodatkowo w przypadku I i II kwartału 2022 r. załączono również kalkulację wielkości pracy eksploatacyjnej na liniach komunikacyjnych, których brakowało przy wnioskach za III i IV kwartał 2022 r. W związku z tym, kontrolujący zwrócili się do Gminy z pytaniem, na podstawie jakich dokumentów została wykazała we wnioskach o dopłatę za III i IV kwartał 2022 r. wielkość pracy eksploatacyjnej. Zgodnie z wyjaśnieniem „*Gmina Pyrzyce wykazała we wnioskach o dopłatę za III i IV kwartał 2022 r. wielkość pracy eksploatacyjnej na podstawie kilometrów w planowanych rozkładach jazdy. Wyliczenia były weryfikowane z Operatorem*”. Udzielone wyjaśnienie przyjęto.

Dodatkowo ustalono, że wnioski dotyczą linii określonych w umowach o dopłatę.

Wnioski o dopłatę składane były na podstawie danych szacunkowych, a rozliczane na podstawie Zestawień rzeczywistej kwoty powstałego deficytu w poszczególnych kwartałach z podziałem na linie komunikacyjne, faktur i not księgowych sporządzanych przez Operatora.

Kontrolujący porównali planowaną pracę eksploatacyjną z umów o dopłatę z wnioskami o dopłatę. Ustalenia przedstawiono w poniższej tabeli.

| <i>Linia komunikacyjna</i> | <i>Łączna wielkość pracy eksploatacyjnej w wozokilometrach z umowach o dopłatę</i> | <i>Łączna wielkość pracy eksploatacyjnej w wozokilometrach z wniosków o dopłatę</i> | <i>Różnica</i> |
|---|--|---|----------------|
| <i>Umowa o dopłatę nr 33/IR/FRPA/2022</i> | | | |
| Linia nr 1 | 11 625 | 11 625 | 0 |
| Linia nr 2 | 17 250 | 17 250 | 0 |
| Razem | 28 875 | 28 875 | 0 |
| <i>Umowa o dopłatę nr 54/IR/FRPA/2022</i> | | | |
| Linia nr 1 | 11 730 | 11 730 | 0 |
| Linia nr 2 | 7 812 | 7 812 | 0 |
| Razem | 19 542 | 19 542 | 0 |
| ŁĄCZNIE | 48 417 | 48 417 | 0 |

Ustalono, że zarówno w umowach z wojewodą, jak i we wnioskach o dopłatę wykazano taką samą łączną wielkość pracy eksploatacyjnej w wysokości 48 417 wkm, w tym w I naborze – 28 875 wkm, a w II naborze – 19 542 wkm.

(dowód: akta kontroli str. 41, 84, 133, 149, 163, 171, 177)

2.2. Praca eksploatacyjna

Kontrolujący na podstawie rozkładów jazdy, zestawień z wykonanej pracy przewozowej przekazanych przez Operatora, ustalili rzeczywistą wielkość pracy eksploatacyjnej w 2022 r. Szczegóły w tym zakresie przedstawiono w poniższej tabeli.

| <i>Linia komunikacyjna</i> | <i>Okres rozliczeniowy</i> | <i>Rzeczywista wielkość pracy eksploatacyjnej w wozokilometrach</i> |
|---|----------------------------|---|
| Umowa o dopłatę nr 33/IR/FRPA/2022 | | |
| Linia nr 1 | I kwartał | 5 859 |
| | II kwartał | 5 766 |
| | <i>Razem</i> | <i>11 625</i> |
| Linia nr 2 | I kwartał | 8 694 |
| | II kwartał | 8 556 |
| | <i>Razem</i> | <i>17 250</i> |
| Razem I nabór | | 28 875 |
| Umowa o dopłatę nr 54/IR/FRPA/2022 | | |
| Linia nr 1 | III kwartał | 3 036 |
| | IV kwartał | 8 694 |
| | <i>Razem</i> | <i>11 730</i> |
| Linia nr 2 | III kwartał | 2 046 |
| | IV kwartał | 5 766 |
| | <i>Razem</i> | <i>7 812</i> |
| Razem II nabór | | 19 542 |
| ŁĄCZNIE PRACA EKSPLOATACYJNA W 2022 R. | | 48 417 |

(dowód: akta kontroli str. 84, 133, 181-187, 205-208, 218-221, 231-234, 244-247, 360-367, 407-408)

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- wielkość pracy eksploatacyjnej na poszczególnych liniach określona w załączniku nr 1 do umów z wojewodą nie została przekroczona,
- nie przekroczono maksymalnej łącznej wielkości pracy eksploatacyjnej dla wszystkich linii komunikacyjnych,
- ustalona i wykazana przez Organizatora w sprawozdaniach kwartalnych oraz w sprawozdaniach rocznych praca eksploatacyjna dotyczy linii komunikacyjnych określonych w umowach o dopłatę,
- wyliczona przez kontrolujących praca eksploatacyjna na liniach komunikacyjnych w ramach I i II naboru pokrywa się z pracą przewozową wyliczoną i wykazaną przez Organizatora w sprawozdaniach rocznych,

- w 2022 r. łączna wielkość pracy eksploatacyjnej wyniosła 48 417 wkm, w tym w ramach I naboru 28 875 wkm, a w ramach II naboru 19 542 wkm.

2.3. Kwota deficytu linii komunikacyjnej

Zgodnie z przedłożoną dokumentacją deficyt linii komunikacyjnych w Gminie ustalono na podstawie różnicy pomiędzy kosztami poniesionymi na daną linię, a przychodami uzyskanymi na tej linii w okresie rozrachunkowym. W wyniku kontroli stwierdzono, że wyliczony i wykazany przez Organizatora w załącznikach do sprawozdań za I, II i IV kwartał 2022 r. deficyt na liniach komunikacyjnych nr 1 i nr 2 różni się od ustaleń kontrolujących. Analiza dokumentów wykazała, że wyliczony przez Gminę rzeczywisty deficyt na liniach w I kwartale 2022 r. został ustalony w oparciu o niewłaściwą wysokość poniesionych kosztów i uzyskanych przychodów w tym okresie, a w przypadku II i IV kwartału 2022 r. o błędną kwotę uzyskanych przychodów na każdej z linii. Zastosowany przez Gminę sposób wyliczenia spowodował w I kwartale zaniżenie deficytu na liniach, a w II i IV kwartale zawyżenie deficytu na liniach nr 1 i nr 2. **Szczegóły opisano w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.**

W wyniku kontroli ustalono, że:

- łączna kwota deficytu linii komunikacyjnych wykazana we wnioskach o dopłatę, w załącznikach do sprawozdań kwartalnych i sprawozdań rocznych w ramach I i II naboru różni się od łącznej kwoty przekazanej przez Jednostkę Operatorowi. Analiza wykazała, że przekazane przez Gminę Operatorowi wynagrodzenie nie pokrywało deficytu powstałego na liniach komunikacyjnych w 2022 r., co nie miało wpływu na rozliczenie dopłaty w ramach umowy z wojewodą,
- ustalony deficyt dotyczy linii komunikacyjnych określonych w umowach o dopłatę, tj. przewozów objętych dofinansowaniem w 2022 r.,
- niewłaściwie wyliczony deficyt nie miał wpływu na rozliczenie dopłaty,
- podstawą rozliczeń pomiędzy Organizatorem a Operatorem były noty księgowo (dopłata) i faktury VAT (wkład własny). Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Infrastruktury z dnia 11 września 2019 r. (znak sprawy: DBI-3.070.25.2019) podstawą rozliczeń pomiędzy Organizatorem a Operatorem powinny być noty obciążeniowe. W związku z tym, że podstawą rozliczeń w Gminie były również faktury VAT wystawione przez Operatora, w ocenie kontrolujących takie postępowanie stanowi uchybienie. **Szczegółowy opis uchybienia zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.**

Z wyjaśnień Jednostki wynika, że w rozliczeniach wykazywanych w ramach zadania, nie był uwzględniany rozsądny zysk. W tym miejscu należy nadmienić, że zgodnie z § 1 ust. 3 umowy z wojewodą Organizator z dopłaty pokrywa koszty funkcjonowania linii komunikacyjnej wynikające z umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, w **części dotyczącej deficytu linii komunikacyjnej**. Deficyt linii komunikacyjnej w myśl art. 2 pkt 2 ustawy frpa stanowi ujemny wynik finansowy netto wyliczony dla tej linii **niewuwzględniający rozsądnego zysku**, o których mowa w rozporządzeniu (WE) 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia

23 października 2007 r. dotyczącym usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego. Zatem ewentualne finansowanie przez Organizatora rozsądnego zysku nie może być rozliczane w ramach zadania.

(dowód: akta kontroli str. 41-43, 84, 133, 149, 163, 171, 177, 197-204, 209-217, 222-230, 235-243, 248-260, 265-283, 295-300, 312-314, 328, 332-334, 344-346, 356-358, 363, 367, 407-408)

2.4. Nadzór organizatora nad realizacją zadania

Zgodnie z udzieloną informacją i § 10 ust. 1 podpisanych umów z Operatorem w Gminie „*Nadzór nad realizacją zadania związanego ze świadczeniem usług w zakresie transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej był prowadzony przez Kierownika Wydziału Edukacji, Kultury, Sportu i Zdrowia Urzędu Miejskiego w Pyrzycach*”.

W związku z tym, że na dzień rozpoczęcia kontroli Jednostka nie przedłożyła żadnej dokumentacji w zakresie przeprowadzonych w 2022 r. kontroli Operatora, poproszono Gminę o informację w jaki sposób nadzorowała zadanie i weryfikowała prawidłowość jego prowadzenia w zakresie jakości świadczonych usług, wykonywanej pracy eksploatacyjnej oraz kwoty deficytu poszczególnych linii komunikacyjnych.

Zgodnie z wyjaśnieniem Burmistrza Pyrzyc „*Jednostka nadzorowała zadanie oraz weryfikowała prawidłowość jego prowadzenia w zakresie jakości świadczonych usług, wykonywanej pracy eksploatacyjnej oraz kwoty poszczególnych linii na podstawie dokumentacji przedstawionej przez Operatora. Nie przeprowadzono kontroli z wykonanej usługi ze względu na to, iż siedziba Operatora znajduje się w budynku Urzędu Miejskiego i to umożliwia bezpośredni nadzór na wykonywaną usługą*”. Wyjaśnienia przyjęto.

Kontrola wykazała, że Jednostka sporządzając wnioski o dopłatę oraz sprawozdania z realizacji zadania przygotowywała je na podstawie dokumentów przekazanych przez Operatora.

(dowód: akta kontroli str. 42)

3. Dokumentacja finansowo-księgowo zadania

Ewidencja księgowo konta 901 wykazuje kwotę otrzymanej dopłaty w wysokości 145 251,00 zł, co jest zgodne z kartoteką obrotów przekazanych środków Wydziału Finansów i Budżetu ZUW. Wyodrębnienie kwoty środków poniesionych przez Gminę na zadanie zostało dokonane w ewidencji księgowej na koncie 201-PA, gdzie zaewidencjonowano dopłatę w kwocie 145 251,00 zł i koncie 201-UM, prezentującym środki wkładu własnego w kwocie 43 659,00 zł. W wyniku kontroli stwierdzono, że Gmina prowadziła wyodrębnioną ewidencję księgową otrzymanych dopłat oraz wydatków objętych dopłatą, zgodnie z § 7 ust. 1 umowy o dopłatę. Ponadto stwierdzono, że Jednostka prawidłowo ujęła w ewidencji księgowej dowody księgowe wynikające z realizacji zadania.

(dowód: akta kontroli str. 196, 296, 313)

Dokumentacja finansowo-księgowo, na podstawie której Gmina przekazywała środki do Operatora, spełniała wymogi wskazane w art. 21 ustawy o rachunkowości, tj. dokumenty zostały sprawdzone

pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty. Na poszczególnych dokumentach zawarto także opis informujący o wysokości poniesionych wydatków ze środków dopłaty i środków własnych. Powyższe jest zgodne z § 7 ust. 2 umowy o dopłatę.

(dowód: akta kontroli str. 249-260, 265-283)

Kontrola wykazała, że Jednostka regulowała zobowiązania zgodnie z terminami określonymi w dokumentach finansowych. Gmina dokonała ostatniego wydatku w dniu 5 stycznia 2023 r. na podstawie noty księgowej nr 09 z dnia 3 stycznia 2023 r. na kwotę 43 380,00 zł. Płatność została dokonana ze środków własnych oraz zaksięgowana na koncie 130-UM (wydatki na zadanie sfinansowane wkładem własnym). Uchwałą Nr LIX/461/23 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 30 marca 2023 r. zwiększono plan wydatków z dochodów w 2023 r. o kwotę 43 380,00 zł w rozdziale 60004 w zakresie środków z Funduszu. Zwiększenie nastąpiło w wyniku poniesienia wydatku w 2023 r., który stanowił zapłatę za zobowiązanie za usługę wykonaną w grudniu 2022 r. W wyniku zwiększenia planu dokonano w dniu 31 marca 2023 r. zaksięgowania na koncie nr 130-PA (prezentującym wydatki poniesione z dopłaty) wydatku w kwocie 43 380,00 zł.

(dowód: akta kontroli str. 261-264, 284-293, 299-311)

4. Sprawozdawczość

W dniu 13 lutego 2023 r. do ZUW wpłynęły roczne sprawozdania rozliczające dopłatę w ramach ustawy o funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej za 2022 rok. Przedmiotowe sprawozdania złożono zgodnie z terminem określonym w umowach o dopłatę, tj. do dnia 21 lutego 2023 r.

Dodatkowo kontrolujący zweryfikowali terminowość składanych sprawozdań za I, II, III i IV kwartał 2022 r. Ustalono, że Jednostka sprawozdania składała terminowo.

Kontrolujący zweryfikowali także zgodność danych wykazanych w kwartalnych i rocznych sprawozdaniach z danymi wynikającymi z dokumentacji źródłowej. Ustalono, że:

- dane ujęte w sprawozdaniach w zakresie łącznej kwoty otrzymanej dopłaty są zgodne z ewidencją księgową zadania,
- dane dotyczące długości linii komunikacyjnych objętych dopłatą oraz wielkość pracy eksploatacyjnej wynikająca ze sprawozdań kwartalnych i rocznych są zgodne z dokumentacją źródłową i ustaleniami dokonanyymi przez kontrolujących,
- wynikający z załączników 3a do sprawozdań wkład własny w I i IV kwartale 2022 r. nie pokrywa się z dokumentacją przedłożoną kontrolującym.

Wykazany przez Organizatora w załączniku 3a (korekta) do sprawozdania za I kwartał 2022 r. wkład własny na liniach komunikacyjnych (linia nr 1: 4 210,62 zł, linia nr 2: 6 149,51 zł) nie pokrywa się z kwotami wynikającymi z dokumentacji finansowo-księgowej (linia nr 1: 5 859,00 zł, linia nr 2: 8 694,00 zł). Zgodnie z wyjaśnieniem „Dnia 8 kwietnia 2022 r. zostało wysłane sprawozdanie rozliczające dopłatę za I kwartał 2022 r. W kolumnie „Wkład własny” została wpisana prawidłowa kwota. Podczas przygotowywania korekty sprawozdania dnia 22 kwietnia 2022r, została wprowadzona błędna kwota „Wkładu

własnego. Faktycznie poniesione koszty czyli wkład własny gminy wyniósł odpowiednio 5 859,00 zł oraz 8 694,00 zł (...). Kontrolujący udzielone wyjaśnienie przyjęli, ponieważ nieprawidłowo wykazane dane w zakresie kwoty wkładu własnego w załączniku do sprawozdania kwartalnego nie miało wpływu na rozliczenie zadania, a jego wysokość została skorygowana w sprawozdaniu rocznym.

W przypadku stwierdzonych rozbieżności we wkładzie własnym w załączniku 3a do sprawozdania za IV kwartał 2022 r. ze względu na to, że dane w tym zakresie nie zostały skorygowane w sprawozdaniu rocznym dotyczącym umowy nr 54/IR/FRPA/2022 (II nabór), kontrolujący zakwalifikowali to jako uchybienie. **Szczegółowy opis uchybienia zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.**

- Nieprawidłowo ustalony przez Jednostkę deficyt linii komunikacyjnych w poszczególnych okresach rozliczeniowych, tj. I, II i IV kwartale 2022 r. (szczegóły opisano w części Ad 2.3. Kwota deficytu linii komunikacyjnej: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień), skutkowało wykazaniem w załącznikach 3a do sprawozdań kwartalnych i sprawozdań rocznych danych niezgodnych ze stanem faktycznym w zakresie deficytu (zaniżenie deficytu w I kwartale 2022 r., zawyżenie w II i IV kwartale).

(dowód: akta kontroli str. 43, 47, 196, 205-208, 218-221, 231-234, 244-247, 249-250, 317-367, 407-408)

W sprawozdaniu budżetowym Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do 31 grudnia 2022 r., Gmina Pyrzyce wykazała dopłatę w rozdziale 60004, § 2170 w łącznej wysokości 145 251,00 zł, co jest zgodne z danymi widniejącymi w ewidencji księgowej Organizatora.

Ponadto w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do 31 grudnia 2022 r. zaewidencjonowano w rozdziale 60004, § 4300 wydatki w kwocie 187 137,45 zł oraz zobowiązania w kwocie 48 231,00 zł. Zobowiązanie wynikało z tytułu umowy zawartej z przewoźnikiem, którego płatności dokonano w styczniu 2023 r.

Na podstawie ewidencji księgowej ustalono, że w ramach wskazanej kwoty 187 137,45 zł znalazły się wydatki w wysokości 140 679,00 zł (dopłata: 101 871,00 zł + wkład własny: 38 808,00 zł), dotyczące kontrolowanego zadania oraz wydatki z tytułu przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej za 2021 r. zaksięgowane na tym paragrafie w kwocie 46 440,00 zł i inne wydatki w kwocie 18,45 zł, dotyczące kosztów przesyłki.

Przedstawiona ewidencja księgowa pozwala na stwierdzenie, że dane zamieszczone w sprawozdaniu Rb-28S są poprawne.

(dowód: akta kontroli str. 196, 295-300, 312-314, 368-400)

5. Rozliczenie zadania

W umowach o dopłatę określono m.in. łączną wielkość pracy eksploatacyjnej w liczbie 28 875 wozokilometrów (I nabór) i 19 542 wozokilometrów (II nabór). Szczegółowe dane w zakresie

faktycznej (rzeczywistej) wielkości pracy eksploatacyjnej w wozokilometrach wykazano w poniższej tabeli.

| <i>Linia komunikacyjna</i> | <i>Rzeczywista wielkość pracy eksploatacyjnej w wozokilometrach</i> |
|---------------------------------|---|
| Umowa nr 33/IR/FRPA/2022 | |
| Linia nr 1 | 11 625 |
| Linia nr 2 | 17 250 |
| Razem I nabór | 28 875 |
| Umowa nr 54/IR/FRPA/2022 | |
| Linia nr 1 | 11 730 |
| Linia nr 2 | 7 812 |
| Razem II nabór | 19 542 |
| ŁĄCZNIE W 2022 R. | 48 417 |

Stwierdzono, że rzeczywista wielkość pracy eksploatacyjnej (w wozokilometrach) ustalona przez kontrolujących jest zgodna z wielkościami wynikającymi ze sprawozdań kwartalnych oraz rocznych i załączników sporządzonych przez przewoźnika (Operatora).

Dodatkowo stwierdzono, że maksymalna łączna praca eksploatacyjna wynikająca z podpisanych umów nie została przekroczona.

(dowód: akta kontroli str. 84, 133, 181-187, 205-208, 218-221, 231-234, 244-247, 317-367, 407-408)

Analizie poddano procentowy udział środków własnych poniesionych przez Gminę na zadanie w stosunku do deficytu linii.

Kontrolujący zweryfikowali, czy Gmina zrealizowała zapisy umów o dopłatę, w których określono, że warunkiem uzyskania dopłaty jest sfinansowanie ze środków własnych Organizatora części ceny usługi, w wysokości nie mniejszej niż 10%. Poniżej tabela w tym zakresie.

| <i>Linia komunikacyjna</i> | <i>Okres rozliczeniowy</i> | <i>Deficyt linii komunikacyjnej</i> | <i>Wydatkowane środki własne</i> | |
|---------------------------------|----------------------------|-------------------------------------|----------------------------------|-----------------------------|
| | | | <i>Kwota*</i> | <i>Udział % do deficytu</i> |
| <i>1.</i> | <i>2.</i> | <i>3.</i> | <i>4.</i> | <i>5. (4/3)</i> |
| Umowa nr 33/IR/FRPA/2022 | | | | |
| Linia nr 1 | I kwartał | 24 024,52 zł | 5 859,00 zł | 24,39% |
| | II kwartał | 23 732,69 zł | 5 766,00 zł | 24,30% |
| | Razem | 47 757,21 zł | 11 625,00 zł | 24,34% |
| Linia nr 2 | I kwartał | 33 316,62 zł | 8 694,00 zł | 26,10% |
| | II kwartał | 36 903,97 zł | 8 556,00 zł | 23,18% |
| | Razem | 70 220,59 zł | 17 250,00 zł | 24,57% |
| ŁĄCZNIE I NABÓR | | 117 977,80 zł | 28 875,00 zł | 24,47% |
| Umowa nr 54/IR/FRPA/2022 | | | | |
| Linia nr 1 | III kwartał | 12 716,82 zł | 3 036,00 zł | 23,87% |
| | IV kwartał | 34 295,38 zł | 5 796,00 zł | 16,90% |
| | Razem | 47 012,20 zł | 8 832,00 zł | 18,79% |
| Linia nr 2 | III kwartał | 8 242,25 zł | 2 046,00 zł | 24,82% |

| | | | | |
|-------------------------|--------------|---------------------|---------------------|---------------|
| | IV kwartał | 20 921,22 zł | 3 906,00 zł | 18,67% |
| | Razem | 29 163,47 zł | 5 952,00 zł | 20,41% |
| ŁĄCZNIE II NABÓR | | 76 175,67 zł | 14 784,00 zł | 19,41% |

*Kwota środków własnych wykazana zgodnie z kwotami brutto w fakturach wystawionych przez Operatora.

(dowód: akta kontroli str. 265-283, 407-408)

Kontrolujący, na podstawie otrzymanej dokumentacji, dokonali szczegółowej weryfikacji prawidłowości i wysokości wykorzystanych środków z dopłaty na liniach komunikacyjnych objętych umową nr 33/IR/FRPA/2022 i umową nr 54/IR/FRPA/2022. Ustalenia przedstawiono w poniższej tabeli.

| Linia komunikacyjna | Kwota dopłaty [zł] | | | | | | Łączna kwota dopłaty do zwrotu [zł] |
|---------------------------------|--------------------|-------------------|-----------------|-------------------|-------------------------|--------------------------------|-------------------------------------|
| | Otrzymana | Należna | Różnica (3 - 2) | Wykorzystana | Niewykorzystana (2 - 5) | Pobrana w nadmiernej wysokości | |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 |
| Umowa nr 33/IR/FRPA/2022 | | | | | | | |
| Nr 1 | 34 875,00 | 34 875,00* | 0,00 | 34 875,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Nr 2 | 51 750,00 | 51 750,00* | 0,00 | 51 750,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Razem I nabór | 86 625,00 | 86 625,00* | 0,00 | 86 625,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Umowa nr 54/IR/FRPA/2022 | | | | | | | |
| Nr 1 | 35 190,00 | 35 190,00* | 0,00 | 35 190,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Nr 2 | 23 436,00 | 23 436,00* | 0,00 | 23 436,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Razem II nabór | 58 626,00 | 58 626,00* | 0,00 | 58 626,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| ŁĄCZNIE | 145 251,00 | 145 251,00 | 0,00 | 145 251,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |

*Kwota należna dopłaty wynika z pracy przewozowej, a nie z kwoty deficytu.

Gmina na realizację zadania w 2022 r. otrzymała dopłatę w łącznej wysokości 145 251,00 zł, w tym w ramach I naboru kwotę 86 625,00 zł, a w ramach II naboru kwotę 58 626,00 zł.

Na podstawie analizy dokumentów finansowo-księgowych stwierdzono, że środki z dopłaty zostały wydatkowane w całości, w związku z tym Jednostka nie dokonała żadnych zwrotów.

Kontrolujący na podstawie udzielonych wyjaśnień, ewidencji księgowej oraz dokumentacji źródłowej przekazanej przez Jednostkę ustalili wykorzystanie środków dopłaty i środków własnych na realizację zadania. Szczegóły w tabeli.

| Linia komunikacyjna | Kwota dopłaty | Kwota środków własnych* | Ogółem |
|---------------------------------|---------------------|-------------------------|----------------------|
| Umowa nr 33/IR/FRPA/2022 | | | |
| Nr 1 | 34 875,00 zł | 11 625,00 zł | 46 500,00 zł |
| Nr 2 | 51 750,00 zł | 17 250,00 zł | 69 000,00 zł |
| Razem I nabór | 86 625,00 zł | 28 875,00 zł | 115 500,00 zł |
| Umowa nr 54/IR/FRPA/2022 | | | |
| Nr 1 | 35 190,00 zł | 8 832,00 zł | 44 022,00 zł |
| Nr 2 | 23 436,00 zł | 5 952,00 zł | 29 388,00 zł |

| | | | |
|-----------------------|----------------------|---------------------|----------------------|
| Razem II nabór | 58 626,00 zł | 14 784,00 zł | 73 410,00 zł |
| ŁĄCZNIE | 145 251,00 zł | 43 659,00 zł | 188 910,00 zł |

*Kwota wkładu własnego brutto wykazana zgodnie z ewidencją księgową i dokumentacją źródłową.

W wyniku kontroli ustalono kwotę dopłaty w wysokości 145 251,00 zł oraz środków własnych w kwocie 43 659,00 zł, razem 188 910,00 zł. Kwota ogółem jest niższa od kwoty deficytu linii komunikacyjnych z uwagi na wypłatę niższego wynagrodzenia Operatorowi, co, jednakże nie miało wpływu na rozliczenie zadania.

(dowód: akta kontroli str. 42, 196, 249-250, 295-300, 312-314, 407-408)

W związku z zapisem § 4 ust. 1 zawartych umów z wojewodą, kontrolujący zwrócili się z pytaniem do Gminy, czy przy realizacji umów uzyskała dochody, których nie można było przewidzieć, w szczególności z kar umownych i odsetek od środków Funduszu zgromadzonych na rachunku Organizatora. Na podstawie dokumentacji przedstawionej do kontroli oraz wyjaśnień kontrolujący ustalili, że:

- w związku z realizacją zadania nie wystąpiły kary umowne,
- konto bankowe, na które wpływały środki dopłaty nie jest oprocentowane, w związku z tym w 2022 r. Jednostka nie pozyskała odsetek od środków przekazanych przez wojewodę w ramach zawartych umów nr 33/IR/FRPA/2022 i nr 54/IR/FRPA/2022.

(dowód: akta kontroli str. 41, 401-406)

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień

Ad 2.3. Kwota deficytu linii komunikacyjnej

Nieprawidłowo ustalony deficyt na liniach komunikacyjnych w I, II i IV kwartale 2022 r.

W wyniku analizy przedłożonej dokumentacji stwierdzono różnicę w wysokości wyliczonego i wykazanego przez Gminę w załącznikach 3a do sprawozdań kwartalnych (I, II i IV kwartał 2022 r.) deficytu, a ustaleniami dokonаныmi przez kontrolujących. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

| Nr linii | Okres rozliczeniowy | Deficyt rzeczywisty wg kontrolujących | Deficyt ustalony i wykazany przez Gminę w sprawozdaniach kwartalnych | Różnice (deficyt wg kontrolujących – deficyt wg Gminy) |
|---------------------------------|---------------------|---------------------------------------|--|--|
| Umowa nr 33/IR/FRPA/2022 | | | | |
| Linia nr 1 | Kwartał I | 24 024,52 zł | 21 787,62 zł | 2 236,90 zł |
| | Kwartał II | 23 732,69 zł | 24 473,85 zł | -741,16 zł |
| Razem linia nr 1 | | 47 757,21 zł | 46 261,47 zł | 1 495,74 zł |
| Linia nr 2 | Kwartał I | 33 316,62 zł | 32 231,51 zł | 1 085,11 zł |
| | Kwartał II | 36 903,97 zł | 37 362,01 zł | -458,04 zł |
| Razem linia nr 2 | | 70 220,59 zł | 69 593,52 zł | 627,07 zł |
| Razem | | 117 977,80 zł | 115 854,99 zł | 2 122,81 zł |
| Umowa nr 54/IR/FRPA/2022 | | | | |
| Linia nr 1 | Kwartał IV | 34 295,38 zł | 35 098,88 zł | -803,50 zł |
| Linia nr 2 | | 20 921,22 zł | 23 151,19 zł | -2 229,97 zł |
| Razem | | 55 216,60 zł | 58 250,07 zł | -3 033,47 zł |

W związku z wykazanymi w tabeli różnicami, kontrolujący poprosili Gminę o wyjaśnienie przyczyn nieprawidłowego ustalenia kwot deficytów dla poszczególnych linii.

Zgodnie z wyjaśnieniem „*W odpowiedzi na zapytanie dot. różnic kwotowych pomiędzy deficytami rzeczywistymi ustalonymi podczas kontroli na podstawie przedstawionych przez nas dokumentów a deficytami wykazanymi w sprawozdaniach kwartalnych za I II i IV kwartał 2022 stwierdzamy, iż pracownik Operatora nieterminowo odczytywał karty kierowców z przychodem na danej linii komunikacyjnej i tym samym przekazywał do Organizatora sprawozdania kwartalne z niewłaściwie wyliczonym deficytem.*

Po zakończeniu danego roku kalendarzowego 2022 wszystkie przychody na wskazanych liniach za każdy kwartał zostały odpowiednio wczytane do programu PP-Bilety. W trakcie kontroli spostrzeżono różnice kwotowe w obliczeniach deficytu. Pracownik Operatora został pouczony i zobowiązany do terminowego odczytywania kart za dany kwartał”.

W wyjaśnieniu Jednostka wskazała jako przyczynę nieprawidłowo wyliczonego deficytu nieterminowe odczytywanie przez pracownika Operatora przychodów ze sprzedaży biletów. Analiza dokumentów wykazała, że wyliczony przez Gminę deficyt na liniach w I kwartale 2022 r. został ustalony w oparciu o niewłaściwą wysokość poniesionych kosztów i uzyskanych przychodów w tym okresie, a w przypadku II i IV kwartału 2022 r. o błędną kwotę uzyskanych przychodów na każdej z linii. W przypadku wyliczonego przez Organizatora deficytu w I kwartale 2022 r. udzielone wyjaśnienie nie pokrywa się z ustaleniami kontrolujących, co wskazuje, że na błędnie ustalony deficyt na liniach komunikacyjnych wpływ miała nie tylko wysokość przychodów, ale również wysokość poniesionych kosztów. Zastosowany przez Gminę sposób wyliczenia spowodował w I kwartale zaniżenie deficytu na liniach, a w II i IV kwartale zawyżenie deficytu na liniach nr 1 i nr 2.

Zgodnie z udzielonym wyjaśnieniem po zakończeniu 2022 r. przychody ze sprzedaży biletów zostały odpowiednio wczytane do programu PP-Bilety przez Operatora, a więc Jednostka sporządzając sprawozdania rozliczające zadanie za 2022 r. mogła zweryfikować z przewoźnikiem dane w zakresie przychodów, ale również kosztów na liniach komunikacyjnych w poszczególnych kwartałach 2022 r., aby były one zgodne z rzeczywistymi wartościami w powyższym zakresie.

Skutkiem jest nieprawidłowe ustalenie przez Jednostkę deficytu na liniach komunikacyjnych objętych dopłatą, co mogło wiązać się z pobraniem dopłaty w niewłaściwej kwocie oraz wykazanie w załączniku do sprawozdań za I, II i IV kwartał 2022 r. oraz do sprawozdań rocznych rozliczających dopłatę danych niezgodnych ze stanem faktycznym w zakresie deficytu linii objętych dopłatą.

Powyższe zakwalifikowano jako uchybienie, ponieważ wykazane omyłki nie miały wpływu na kwotę wnioskowanej i wydatkowanej przez Gminę dopłaty.

Odpowiedzialność za powyższe ponoszą osoby bezpośrednio realizujące zadanie, jak i osoby nadzorujące.

(dowód: akta kontroli str. 47, 197-204, 209-217, 222-230, 235-243, 248, 328, 332, 356, 363, 367, 407-408)

Nieprawidłowe rozliczenie rekompensaty pomiędzy Organizatorem a Operatorem na podstawie faktur

W ramach realizacji zadania dokonano rozliczenia rekompensaty przy udziale środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych na podstawie faktur wystawionych przez Operatora.

Zgodnie z wyjaśnieniem z dnia 14 września 2023 r. Burmistrza Pyrzyc „*Gmina Pyrzyce rozlicza się na podstawie faktur zgodnie z zapisami zawartymi w umowie z Operatorem*”.

(dowód: akta kontroli str. 41)

Stosownie do stanowiska Ministerstwa Infrastruktury z dnia 11 września 2019 r. (znak: DBI-3.070.25.2019) uzgodnionego z Ministerstwem Finansów oraz zapisów rozdziału 6 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym z uwagi na brak opodatkowania podatkiem od towarów i usług przekazywanej Operatorom rekompensaty, prawidłowe jest rozliczanie Organizatora z Operatorem poprzez noty obciążeniowe.

Rekompensata służy jedynie pokryciu deficytu, czyli straty powstałej w związku ze świadczeniem usług publicznych. Nie stanowi bezpośredniej dopłaty związanej z realizacją usług w ramach umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, gdyż nie wpływa wprost na wysokość ceny tych usług oferowanych przez Operatora.

(dowód: akta kontroli str. 38, 265-283)

Przyczyną uchybienia są zapisy umowy z Operatorem. Skutkuje to powstaniem ryzyka błędnego rozliczenia zadania dofinansowanego środkami z Funduszu. Rozliczenie zadania na podstawie faktur stanowi w ocenie kontrolujących uchybienie formalne.

Osobami odpowiedzialnymi za uchybienie są osoby bezpośrednio realizujące zadanie, jak i osoby je nadzorujące.

Ad 4. Sprawozdawczość

Nieprawidłowa kwota wkładu własnego na liniach komunikacyjnych w załączniku 3a do sprawozdania za IV kwartał 2022 r.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w załączniku 3a do sprawozdania za IV kwartał 2022 r. w kolumnie *Wkład własny* Jednostka wykazała kwoty niezgodne z przedłożoną dokumentacją źródłową. W załączniku wykazano kwoty wyższe niż to wynika z przedstawionych i zaewidencjonowanych w księgach rachunkowych wydatków stanowiących wkład własny do zadania (w załączniku: linia nr 1 – 8 694,00 zł, linii nr 2 – 5 766,00 zł, w dokumentacji finansowej: linia nr 1 – 5 796,00 zł, linia nr 2 – 3 906,00 zł). Gmina poproszona o podanie przyczyn różnic poinformowała „*W sprawozdaniu za IV kwartał oraz w sprawozdaniu rocznym uwzględniono fakturę która w rzeczywistości nie wpłynęła do Organizatora za wykonaną usługę w miesiącu listopadzie 2022 r. Operator winien przedstawić Organizatorowi fakturę za wykonaną usługę za miesiąc listopad 2022r., jednak tego nie uczynił. (...)*”.

(dowód: akta kontroli str. 43, 249-250, 279-283, 298, 312, 356-358, 367)

Kontrolujący powyższe zakwalifikowali jako uchybienie ze względu na to, że dane w tym zakresie nie zostały skorygowane w sprawozdaniu rocznym dotyczącym umowy nr 54/IR/FRPA/2022 (II nabór).

Opisane uchybienie spowodowało niepoprawne sporządzenie przez Jednostkę załącznika 3a do sprawozdania za IV kwartał 2022 r. oraz sprawozdania rocznego za 2022 r. (II nabór), które nie pokrywało się z wystawionymi przez Operatora fakturami oraz ewidencją księgową w zakresie wkładu własnego. Dodatkowo spowodowało złożenie sprawozdań z załącznikiem zawierającym informacje niezgodne ze stanem faktycznym.

Odpowiedzialność za powstałe uchybienie ponoszą osoby bezpośrednio realizujące zadanie oraz osoby je nadzorujące.

| | |
|--|--|
| Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia | <ol style="list-style-type: none">1. Oświadczenie z dnia 11 września 2023 r. Pani Danuty Bartków ws. oprocentowania rachunku bankowego.2. Oświadczenie z dnia 13 września 2023 r. Pani Eweliny Rynkiewicz ws. przedłożonych kalkulacji i zestawień dot. deficytu.3. Wyjaśnienia z dnia 14 września 2023 r. Pani Marzeny Podzińskiej ws. kontrolowanych zagadnień.4. Wyjaśnienia z dnia 19 września 2023 r. Pana Pawła Chyta ws. kontrolowanych zagadnień. |
| Ocena obszaru kontroli | Prawidłowość realizacji zadań własnych organizatorów w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej dofinansowanych przez dopłatę do ceny usługi ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, w tym prawidłowość wyliczenia dopłaty w 2022 r. ocenia się pozytywnie z uchybieniami . |
| Wnioski dotyczące uzyskanych efektów zrealizowanego zadania | <p>W wyniku naborów ogłoszonych w 2021 roku i 2022 roku przez Wojewodę Zachodniopomorskiego, Gmina Pырzyce złożyła wnioski o objęcie dopłatą na utworzenie połączeń autobusowych na terenie Gminy. Podpisane umowy z wojewodą stworzyły możliwość uruchomienia 2 linii komunikacyjnych w każdym naborze. Uruchomione dzięki środkom z dopłaty połączenia komunikacyjne pozwoliły usprawnić przemieszczanie się społeczności lokalnej po terenie Gminy. Dofinansowanie z Funduszu pozwoliło mieszkańcom Gminy na dopasowanie połączeń komunikacyjnych do ich potrzeb, w zakresie dostępu do pracy, ośrodków zdrowia, urzędów.</p> <p>Przedstawiona przez Gminę Pырzyce dokumentacja z realizacji zadania, dofinansowanego ze środków Funduszu, wykazała, że cel zadania został w pełni zrealizowany.</p> <p>Ocena pozytywna z uchybieniami wynika m.in. z nieprawidłowo ustalonego i wykazanego przez Gminę deficytu na liniach</p> |

| | |
|--|--|
| | komunikacyjnych (nie miało to wpływu na rozliczenie dopłaty) oraz nieprawidłowej formy rozliczeń pomiędzy Organizatorem a Operatorem poprzez faktury. |
| Wpis do książki kontroli | 3/2023 |
| Zalecenia | <p>W przypadku realizacji tego rodzaju zadań w przyszłości zalecam:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prawidłowo ustalać deficyt linii komunikacyjnych, w oparciu o rzeczywiste koszty i przychody na danej linii. 2. Prowadząc rozliczenia finansowe z Operatorami wypłacać rekompensatę na podstawie not księgowych. 3. Wysokość wkładu własnego w załącznikach do sprawozdań wykazywać zgodnie z dokumentacją źródłową. |
| Pouczenia | <ul style="list-style-type: none"> – O sposobie wykonania zaleceń albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień, proszę powiadomić mnie za pośrednictwem Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia. – Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. |
| PODPIS KIEROWNIKA JEDNOSTKI KONTROLUJĄCEJ | <p style="text-align: center;">z up. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO</p> <p style="text-align: center;"><i>Bartosz Brożyński</i> I Wicewojewoda Zachodniopomorski</p> <p style="text-align: center;"><i>/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/</i></p> |
| | |